

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 6.01.2016
Sayı: 497

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

10.06.1983 Tarih ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu ve 18.01.1984 Tarih ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair (Oy Kullanmama Cezasının Kaldırılması) Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ilâşikte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim. 06/01/2016

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Getin Osman BUDAK

Dr. Beyhan İBİC
Bursa M.V.

Mahmut Tarat

Onursal ADİGÜCEL
Pst. M.V.

Erkan Aydin
Bursa M.V.
Alihan SARIBAK
Bursa

Kadim Durmor
Tokat M.V.
Nurhayat Altan Kayisoglu
Bursa M.V.

Renal Sankar
Ank.
Haydar AKAR
Karamli M.V.

Karim Arslan
Denizli.
Devrim KÖK
Antalya M.V.

Lale Karabiyik
Bursa M.V.

Murat Hacıoğlu
Manisa M.V.

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	04 Ocak 2016		E.No: 2/616	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
Öz	Şe	K.T.	N.	K.M.
TBMM BAŞKANI	İk			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
06 Ocak 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
06 Ocak 2016
No: 16655

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere 10.06.1983 Tarih ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanuna 28.3.1986 tarih 3270 sayılı Kanunun 35'nci maddesiyle değişik 63'ncü maddesinde "*Seçmen kütüğünde kaydı ve sandık listesinde oy kullanma yeterliği bulunduğu halde, Milletvekilliği genel ve ara seçimlerinde meşru mazeretleri olmaksızın katılmayanlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından onbin lira para cezasıyla cezalandırılırlar. Bu karar kesindir*" ve 18.1.1984 Tarih ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanuna 14.6.1989 tarih ve 3573 sayılı Kanunun 1'nci maddesi ile eklenen Ek 1'nci maddesinde de benzer şekilde "*Seçmen kütüğüne kaydı ve sandık listesinde oy kullanma yeterliliği bulunduğu halde, mahalli idareler genel ve ara seçimlerine meşru mazeretleri olmaksızın katılmayanlar ilçe seçim kurulu başkanı tarafından 200 000 (ikiyüzbin) lira para cezası ile cezalandırılır. Bu karar kesindir*" hükümlerine yer verilmiştir.

Oysa demokratik ülkelerde oy kullanmak bir hak ve sorumluluk olduğu kadar iradi veya zorunlu nedenlerle oy kullanmamakta demokratik bir haktır. Vatandaşları mali yaptırımlarla oy kullanmaya zorlamak bireysel özgürlükleri kısıtlayıcı bir yaklaşımdır. Oy kullanmak her ne kadar bir vatandaşlık görevi ve sorumluluğu olsa da bu görev ve sorumluluk bireysel özgürlük temelinde değerlendirilmelidir. Belirli bir yaptırım uygulayarak vatandaşları siyasal seçme hakkı olan oy kullanmaya zorlamak bireysel özgürlükleri kullanma hakkına müdahale anlamı taşımaktadır. Nitekim demokrasinin güçlü olduğu gelişmiş ülkelerde bile seçimlere katılım oranı %45 ile %87 arasında değişmektedir. Bu kapsamda vatandaşların sorumluluk kabul edip seçimlere katılıp oy kullanmaları ile kişisel tercihleri ile oy kullanmama veya seçimleri protesto etmek gibi demokratik hakları birlikte değerlendirilmelidir. Bu açıdan bakıldığında vatandaşların haklarını kullanmadıkları için cezalandırılmalarının makul ve hukuki bir yanı bulunmamaktadır.

Bu Kanun Teklifi ile 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunda seçimlerde oy kullanmama durumunda verilen parasal cezaları düzenleyen maddelerin yürürlükten kaldırılarak bireysel hak ve özgürlüklerin kullanılmasına engel olan yasal düzenlemelerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Teklifin 1'nci maddesi ile Milletvekili Seçimi Kanunu ile Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanundaki demokratik olmayan ve vatandaşların bireysel özgürlüklerini sınırlayan oy kullanmama durumunda verilecek para cezalarına ilişkin hükümler yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

10.06.1983 TARİH VE 2839 SAYILI MİLLETVEKİLİ SEÇİMİ KANUNU VE 18.01.1984 TARİH VE 2972 SAYILI MAHALLİ İDARELER İLE MAHALLE MUHTARLIKLARI VE İHTİYAR HEYETLERİ SEÇİMİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 2839 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanunun 63'üncü ve 2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun Ek 1'inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.